

DNES O... Osobnosti vedoucího

strana 18 - 20

Byli jsme u toho
Beseda lektorského sboru s
recitátory III. kategorie

čtete na straně 20

**POZNÁTE JE?
PŘEDSTAVUJEME LEKTORY PRO
RECITÁTORY A JEJICH
DOPROVOD**

strana 26

POZOR - SOUTĚŽ - KOMIKS

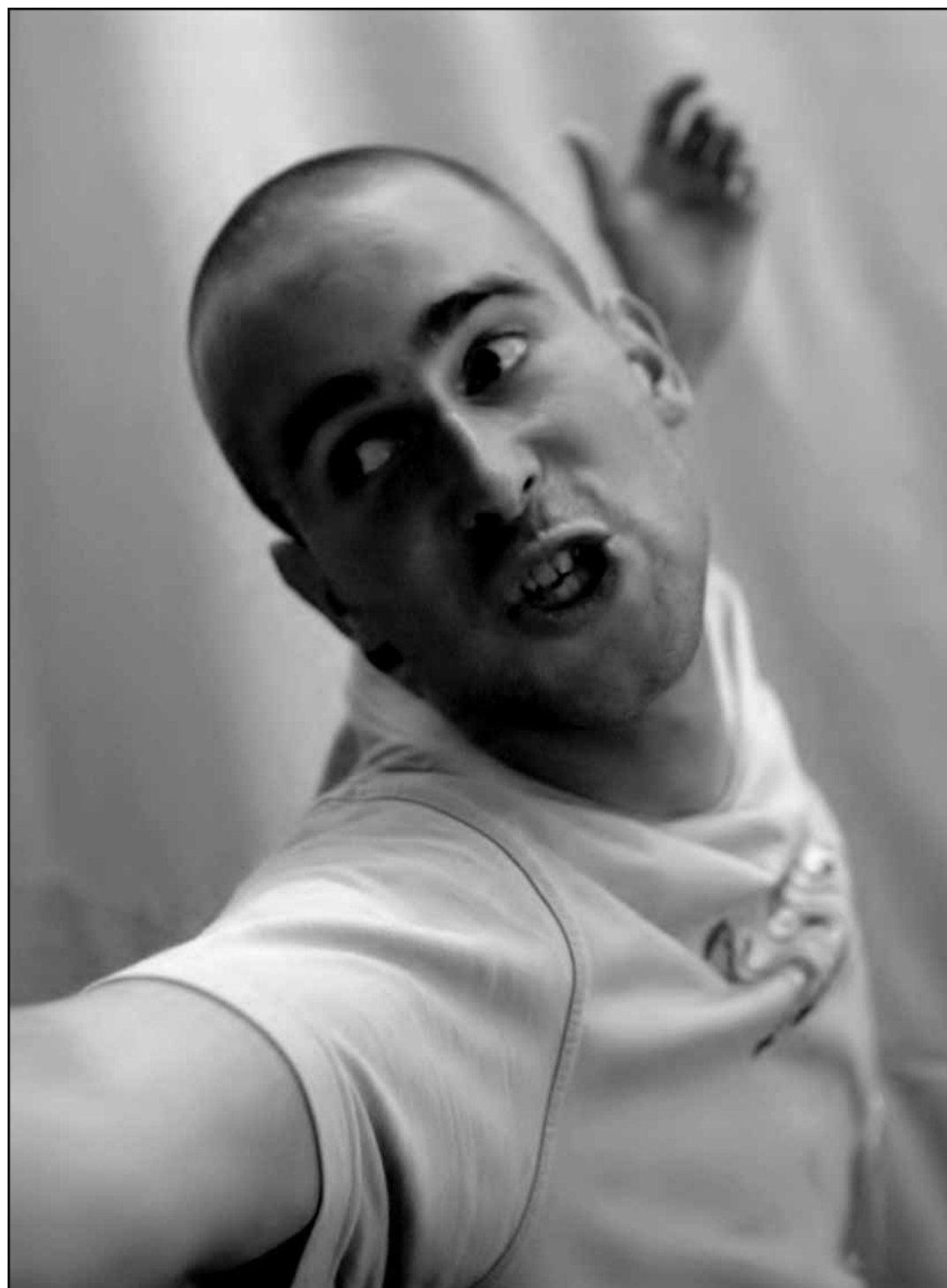
strana 27

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

sobota - 16. června

TRUTNOV 2007

číslo - 1.

ÚVODNÍK

Tak jsme po roce zase tady, v Trutnově, abychom psali pro účastníky přehlídky. Do práce se pouštíme s odhodláním a nadšením.

Chtěli bychom, aby se Deník Dětské scény letos stal mozaikou odrážející co nejvíce přehlídkové dění. Sami na to nestačíme, chcete-li nám pomoci, noste nám vaše příspěvky, zastavujte nás na ulicích a přilepte naše redakční schránky v „lesárně“, v „kině“ a „národáku“ svými texty.

Do každého čísla sbíráme materiál od odborníků, vedoucích a dětí k tématům, která se nám jeví jako důležitá pro práci s dětskými recitátory a kolektivní. Prvním je osobnost vedoucího. Můžete se těšit na citace z odborné literatury, na drobné rozhovory a také na naše názory.

Reportáže z dílen pro děti i dospělé chceme nabízet každý den, a proto se budeme snažit chodit do dílen opakovaně a ne jen jednou. Rádi bychom byli svědky toho, jak se seminariště sžívají s lektory, jak naši čtenáři pracují v dílnách – a tady je opět prostor pro vás... Též budeme u diskusních klubů dětí i dospělých a u všeho ostatního, co se nám podaří stihnout.

Podepisujeme se přezdívkami a chceme být letos o něco hravější než vloni – proto se můžete těšit i na fiktivní rubriky a drobné hříčky, které povedou až k našemu závěrečnému odhalení. Nejen Medvěd vám napoví.

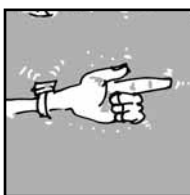
Za redakci Chropáček

Autorem fotografie na titulní straně a všech dalších fotografií v tomto čísle - pokud není uvedeno jinak - je Michal Drtina.

DNES O...

OSOBNOSTI VEDOUČÍHO

Kdo je to, ten učitel/učitelka dramatické výchovy nebo vedoucí dětského divadelního souboru? Je to usměvavý lidumil, záhadný superman, renesanční všeuměl, přísný učitel obecné školy nebo rozvážný muž, stojící nenápadně v pozadí? Koho si jako ideálního vedoucího představíte vy? A abychom nezapomněli na ženy a dívky – je to podle vás tajemná vědma, charismatická babička, tajná kamarádka, excentrická rebelka nebo spíš nejlepší paní učitelka na světě? Co by měl(a) umět a s jakými problémy se potýká? Co ji(ho) trápí, o čem sní a jaká je realita? Jak chápe svou tvorbu-práci s dětmi a odkud čerpá nové podněty? Nepřísluší nám na tyto otázky jednoznačně odpovídat – ale zeptali jsme se několika zkušených vedoucích, odborníků a nahlédli jsme do literatury...

Eva Sychrová, ZŠ Sloupnice, vedoucí souboru Horní-Dolní

„Jsem učitelka základní školy, a tak kromě dramatické výchovy musím zvládnout ještě dvacet hodin češtiny a angličtiny, dozory, školní vzdělávací program atd. Na Vaši otázku, jaké dovednosti by podle Vás měl mít vedoucí dětského souboru, umím v tuto chvíli odpovědět jenom vážně nevážně - takto: vedoucí souboru na základní škole by měl být něco jako obrněný transportér. Na začátku školního roku, zavalen tisíci příkazy svých nadřízených, má dojem (ač relativně odpočat a připraven na vše), že nemá dost nápadů (prakticky žádné), nenachází smysluplnou předlohu (všechno už bylo řečeno), nemá dost duševních sil na školu a k tomu ještě „dramaták“. Tak kolem Vánoc, v lednu a v únoru mu chybí polovina dětí, takže není s kým zkoušet, pak dokonce onemocní sám a vše, co bylo dosud vykonáno, někam mizí.

Takže vedoucí souboru musí umět být šťastný jako blecha, když mu chybí jen třetina dětí, když už jsou rekvizity z vlastních zdrojů jakž takž pohromadě, když se zázrakem zkouška podaří tak, jak ani v skrytu duše nedoufal, když se dobere konce představení, když dítě, které na začátku roku neumělo říci srozumitelně několik slov za sebou, náhle odříká celou svou repliku a třeba vás i pobaví, a nebo dokonce dojde.

Vedoucí souboru musí umět žasnout, když kluk, z něhož při češtině nevypáčíte domácí úkol, najednou zhotoví rekvizitu, poctivě chodí na zkoušky a vy máte pocit, že ho to dokonce baví. Musí být neskutečný optimista a bláznek a věřit, že se jeho namáhání jen tak dětem neztratí, že jim bude v životě k něčemu dobré, i kdyby to měla být jenom vzpomínka, která je zahřeje, až to budou potřebovat.

A když se ptáte, jak si zachovat zdravý odstup od své práce, odpovídám, že nevím, možná, že ve vašich novinách najdu odpověď. A jak se nabíjím? Určitě doma mezi svými nejbližšími a pak mám těch svých šestnáct nábojů v podobě dětí a jednu skvělou paní učitelku muzikantku, se kterou je radost pracovat. Věřím ještě pořád bláhově na to, že to, co dáte druhým, se vám vrátí.“

Citujeme z literatury

Ačkoli je dramatická výchova disciplínou rozvíjející osobnost a osobitost a k jejím principům patří tvořivost a svoboda, její proces se neobejde bez řízení, tj. bez učitelova vědomého a znalého nakládání s cíli, obsahem i metodami. Není-li učitel tvořivý, komunikativní a vzdělaný, zůstává to vše mrtvou literou. (Machková, E. Jak se učí dramatická výchova, str. 66)

Účinnost a úspěšnost práce v dramatu závisí vedle metod, látek a témat i na tom, jak je učitel prezentuje a vede, jak jedná a jak se v hodině chová. I dobře připravenou hodinu, naplněnou dobře zvolenými metodami a tématy, je možné „zabít“ tím, že ji učitel vede chaoticky nebo nudně, chová se lhostejně nebo nevraživě, svá zadání formuluje rozvláčně či překotně, ale i tím, že sice vstoupí do role, ale dál mluví „učitelským“ stylem a tónem. (tamtéž, str. 68)

Problematický je v dramatické výchově učitel necitlivý, který nevnímá potřeby a nálady hráčů, nereaguje na ně a překvapuje ho, proč aktivity nefungují, jak by měly. (...) Učitel dominantní nebo netrpělivý, který nedává členům skupiny dost prostoru k sebevyjádření, neposkytne jim čas na rozmyšlení, na vybavení představ, na dozrání nápadů a dotvoření jejich projevu a raději navrhne vlastní řešení nebo náměty hráčů striktně a pravidelně nápadů a dává najevo, že nejsou dost hodnotné, může mít úspěch u hráčů, kterým chybí vlastní iniciativa a aktivita a raději přijmou, co se jim nabídne. Iniciativní děti odpadnou nebo se stáhnou, anebo – nemají-li tu možnost – vyruší. (tamtéž, str. 86)

Pohled Hany Nemravové (vedoucí souboru Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště)

Jaké dovednosti jsou podle Vás pro vedoucího dětského divadelního souboru klíčové?

„Slovo klíčové je v této souvislosti více než vhodné. Vnímám vedoucího dětského souboru jako jakéhosi dveřníka, který pomáhá dětem nalézat dvířka dosud zavřená, pomáhá jim najít klíče k jejich otevření, uvádí je do nově objevených komnat jejich až dosud skrytých schopností, dovedností a dosud neprozkoumaných míst jejich osobnosti. A pokaždé, s každým novým dítětem, musí zapomenout na to, že on už tyto cesty dávno zná, nespěchat, znovu a znovu objevovat a žasnout.“

Co dnes vedoucím souborů chybí? Co vidíte u ostatních, že by jim pomohlo, co chybí Vám osobně?

„Flotilu vedoucího souboru - objevitele - tvoří tři lodě. Kapitánem první by měl být zkušený Divadelník, kapitánem druhé ne méně zkušený Pedagog a na můstek třetí by měl stát geniální Organizátor. Přiznávám, že do podpalubí třetí z lodí mi často zatéká, plachty jsou špatně napnuté, a kormidelník je zcela dezorientovaný. A kolem sviští větry evropských grantů, zpívají sirény Nadace, Propagace a další Ace. A kapitán to nezvládá. Kdyby se tak někde objevil vhodný seminář...“

Jak řešíte svou psychohygienu, kde čerpáte nový vítr, nápady, náměty, inspi-

rací?

"Vypnu hlavu a dělám něco rukama. A nápady, které až dosud poletovaly kolem a já se je snažila marně polapit, se začnou provokativně courat těsně kolem mě. Stačí počkat na vhodný okamžik a ..."

Citujeme z literatury

...shledáváme, že každý dobrý vedoucí tvořivé dramatiky má ryzí lásku k dětem, hlubokou víru v drama a potěšení z něj. Vedoucí se usilovně snaží rozeznat jedinečnost každého dítěte, určit jeho specifické potřeby a zájmy, zvláště u těch dětí, jimž zřejmě nelze porozumět snadno. To chce tvrdou práci - trpělivost, vytrvalost, důvěru, uvědomělost, lásku a humor. Dolovat z každého dítěte to nejlepší je radostí, jestliže vedoucí ví, že výsledkem budou okamžiky zázraků a lidských pokladů.

Vedoucí, které děti důsledně vedou k uspokojování potřeby tvořivé zkušenosti, se vyznačují mnoha ryzími vlastnostmi, z nichž nejsilnější vynikají tři - obrazotvornost, oduševnělost a osobitost. (Siksová G.B. Tvořivá dramatika - umění pro

děti; překlad Eva Machková)

Vítězslava Trávníčková, ZUŠ Veselí nad Moravou

„Vedoucí dětského souboru musí mít rád děti. Měl by být vstřícný, laskavý a hravý. Nesmějí mu chybět dobré nápady, smysl pro humor, důslednost, ale také schopnost zasmát se svým vlastním nedokonalostem. Pro děti by měl být autoritou, která umí naslouchat.

Jeho literární, dramatické, pohybové, výtvarné i hudební dovednosti jsou neustále na cestě. Pokud sám postupuje dál, odrazem jeho cesty jsou pak malí cestovatelé v jeho souboru.

Důležitá je svoboda pohybu, tušení směru a orientace.“

Citujeme z literatury

Na straně učitelů a vedoucích hraje roli nedostatečná znalost sociální psychologie, která byla po desítky let z přípravy učitelů eliminována. Pro plně vědomé, informované, a tedy i citlivé vedení sociálního rozvoje vystačí někteří jedinci v konkrétních situacích s přirozeným sociálním citěním, které je hlavním osobnostním předpokladem pro výkon povolání učitele dramatické výchovy. Pro prohloubení a efektivnější práci v této složce je však potřebná i vzdělanost v sociální psychologii. Učitel musí umět sociální klima a atmosféru skupiny vnímat a hodnotit, musí být citlivý na potřeby, zájmy a postoje dětí, tolerantně a přitom aktivně reagovat, chápat dítě jako partnera, být přirozeným členem skupiny, ne byrokraticky dosazeným manipulátorem. (Machková, E. Metodika dramatické výchovy, str. 18)

Základní metodou dramatické výchovy je improvizace, učitel však k vedení skupiny přistupuje plánovitě, promyšleně, i když jeho plán obsahuje různé varianty. (tamtéž, str. 30)

Učitel potřebuje znát i elementární pojmy teorie dramatu, a to i v případě, že nesměřuje k produktu - veřejnému představení. Závažnou roli hrají v dramatické výchově pojem dramatickosti, dramatické situace, dramatického děje, dramatické postavy, dramatického dialogu. Učitel potřebuje umět poznávat, vyhledávat, rozvíjet a zpracovávat dramatické situace v námětech her a improvizací, ať už pocházejí ze života, nebo literatury. (tamtéž, str. 51)

Pohled Silvy Mackové (soubor Pírko Brno a Ateliér dramatické výchovy DiFa JAMU)

Co podle Vás dnes chybí vedoucím dětských divadelních souborů?

„Vedoucím souborů, které jsem měla možnost vidět například na městské přehlídce Dětské scény v Brně, chybí především divadelní vzdělání - praktické i teoretické. Tu a tam se objeví někdo, kdo má přirozený talent a dar, ale je spousta těch, kteří takový dar a talent nemají. A navíc absolutně nemají základní pojetí o „divadelním řemesle“. Neví nic o scénografii, o jevištní situaci, o tvorbě postav... Inscenační práci chápu ve dvou rovinách: jedna věc je „vymyslet“ inscenaci, tedy režijně-dramaturgicko-scénografické pojetí. A druhá věc je herecké vedení neprofesionálů. Znamená to režijně vést a současně působit jako řečnický pedagog herectví.

Najdou se inscenace, které jsou docela dobře vymyšlené, ale nenaplněné hereckým jednáním. Nebo jsou děti docela dobře vybavené, dobře hrají, ale inscenace je nenápaditá. Není dobře dramaturgicky, režijně zvládnutá a to už vůbec nemluví o scénografii. Ta mnohdy jakoby ani neexistovala. I když scénografie je možná to, na čem se na první pohled pozná, jak je inscenace udělaná. Je-li ledabylá a nahodilá scénografie, skoro jistě bude ledabylá a nahodilá všechno - výstavba jevištních situací a postav, motivace jejich jednání.... Kdyby si někdo chtěl založit ve škole školní orchestr, neznal by noty, na nic by neuměl hrát a děti taky ne, tak to neudělá. Ale kdekdo, kdo nezná základy divadelní práce, sám není schopen hrát, a jeho děti nejsou vybaveny, klidně divadlo dělá. Jsem přesvědčená, že je to stejné jako s orchestrem. Základní vzdělání i praktické dovednosti prostě člověk musí mít. To by měla být povinnost.“

Jak jako vedoucí souboru řešíte svou psychohygienu? Hledání nových nápadů, nové inspirace, nabíjení se...

„Já potřebuji psychohygienu hlavně tady, po práci ve škole. Soubor Pírko je trochu jiná záležitost než studenti na JAMU. V mnoha směrech je to práce podobná, ale v Pírku nezodpovídám za profesní vybavenost dětí a mladých lidí, je to jejich zájem a záliba. A tak je pro mě Pírko taky trochu psychohygienou. A naopak. Když si zoufám v Pírku, že se nedaří, že děcka nechodí řádně na zkoušky, nezkouší, nesoustředí se, všechno zapomínají, tak si spravím chuť s těmi skoro dospělými ve škole. I když - ono je to někdy skoro stejné. Vždycky se ale někde daří víc. A to je povzbuzení. A nové nápady? Inspirace? Některé „tituly“ v sobě nosím dlouho. Než se najde ta správná skupina, ročník... Ted' si plním v Pírku sen s Shakespearovým Romeem a Julií. V jedné věci myslím - tedy co se týče hledání nových námětů - děláme takovou zbytečnou chybu. Existuje jakási obava znovu inscenovat věci, které kdysi v souboru vznikly, které se hrály. A přesvědčení, že pořád musíme hledat nové předlohy, náměty.... A přitom v Pírku existuje jakýsi troufám si říci „zlatý fond“. Texty, které v Pírku vznikly, hrály se, ale dnešní generace Pírkářů ani jejich mladých vedoucích je vlastně nikdy nemohla vidět. Takže jsem před rokem nabídla mladým vedoucím „Delfína“. Dramatizace a inscenace vznikla tak před dvaceti lety. S Danou Svozičovou a Alešem Zábojem a dětmi. Mladí vedoucí k textu přistoupili autorsky, mnohé změnili, udělali jinak. Chci jen říct, že se zbytečně obáváme opakovat minulé inscenace. Vždyť nejde o kopírování. Jde jen o využití kvalitního textu. Nikdo se přece nerozpakuje inscenovat třeba právě Romea a Julií, protože to už někdo před ním udělal. Tedy - mnohé texty byly úspěšné, jsou to třeba z prin-

cipu dobré dramatické texty, a vedoucím souborů by velmi usnadnilo práci, kdyby do toho šli a na základě dobrého textu vytvořili vlastní autorskou inscenaci. Dobrý text není samozřejmě zárukou dobré inscenace, ale je určitě jejím nutným předpokladem. Takže inspirací může být i pohled zpět. Uvažuji o Strašákově, Zahradě... A jak se nabíjím? V kontaktu s vrstevníky si uvědomuji, jak jsem z té práce s mladými lidmi dost nabitá. Takže tak."

Citujeme z literatury

Dobrý učitel dramatu je sečtělý, a to nejen ve svém oboru (díky knihám, časopisům a článkům týkajícím se dramatu), ale také proto, že má široký rozhled po literatuře. To znamená jak literaturu, kterou má rád, tak romány, povídky pro děti a mládež, mýty, legendy, pohádky a pověsti, „biblické příběhy“ ze všech náboženství, příběhy z dějin lidstva se všemi hrdiny i padouchy. Je také důležité, aby sledoval současnou literaturu, televizní tvorbu, filmy, hry, výtvarné umění, hudbu, noviny, komiksy, periodika, výstavy a expozice v muzeích, aby držel krok jak se světem a společností, tak se školou. Takovéto zázemí, ač by bylo žádoucí pro všechny učitele, je prakticky nezbytné pro učitele dramatu, protože je zdrojem nápadů pro jeho práci ve třídě. (Morganová N., Saxtonová J. Vyučování dramatu - Hlava plná nápadů, str. 164)

Pohled Aleny Tomášové (ZUŠ Turnov)

Jaké dovednosti jsou podle Váš pro vedoucího dětského divadelního souboru klíčové?

„Myslím, že je dobré, když dětský divadelní soubor vede člověk, který má rád děti a práci s nimi, je tvořivý, má fantazii a kapku nadání. Zároveň umí potlačovat vlastní ambice a sebezprosazování - s tím neustále bojuji. Pochopila jsem, že když do některých věcí nebudu tolik zasahovat a nechám je plynout, dopadnou lépe. Také mi chvíli trvalo, než jsem dokázala naslouchat kritice. Vždycky mě to po takové přehlídce hrozně semlelo, ale pak nakoplo a posunulo dál.“

Co dnes vedoucím souborů chybí? Co vidíte u ostatních, že by jim pomohlo, co chybí Vám osobně?

„Tak já si pro sebe rozdělují vedoucí do tří kategorií. První jsou zoufalci. To jsou lidé, kteří si myslí, že to dělají dobře a nikým si do toho nenechají mluvit. Tak těm chybí pokora a často tvořivost. Pak jsou samorosty - nadšenci, kteří mají nápady, intuitivně tuší, co je dobré, ale nevědí jak na to (k nim patřím i já). Těm chybí vědomosti a zkušenosti. A nakonec jsou zaslěpenci, ti dělají dobré divadlo a nechybí jim nic (možná občas nápady). Takže, co by pro nás někdo mohl udělat? Třeba organizovat podobné semináře, jako v Oldřichově v Hájích, kde by zaslěpenci pomáhali samorostům. Řekla bych, že ovoce je vidět záhy na letošních přehlídkách.“

Jak řešíte svou psychohygienu, kde čerpáte nový vítr, nápady, náměty, inspiraci?

„Já si nejlíp odpočinu jinou aktivitou. Třeba hraju na akordeon v jedné skupině, nebo s holkama píšeme ženské autorské divadlo. Hodně mi pomáhá, když vidím představení jiných samorostů, protože v nich objevuji stejné chyby, které jsem před tím u sebe neviděla. A samozřejmě mě inspirují práce zaslěpenců.“

materiál sebral a článek sestavil Břucháček a Hrocháček

BYLI JSME U TOHO

BESEDA LEKTORSKÉHO SBORU S RECITÁTORY III. KATEGORIE

Úderem půl osmé zasedli recitátoři III. kategorie společně se svým doprovodem do již tradičních tří kroužků, k některé ze tří dvojic porotců. Měli na výběr zda si poslechnou názory a podněty k další práci nejprve od dvojice Jiří Pokorný – Jiřina Lhotská, nebo usednou do kruhu k Janě Křenkové a Janě Procházkové, nebo půjdou radši nejdříve k Zuzaně Jirsově a Elišce Herdové. At' už zvolili jakkoliv, myslím, že všude se recitátoři a jejich doprovod dočkali otevřené a konstruktivní diskuze nad svými výkony, ocenění všeho, co se jim povedlo i pojmenování slabších stránek a jejich příčin.

Co se ozývalo nejčastěji? Porotci obvykle začínali rozhovor s recitátorem některou z těchto vět: „Jak jsi se k tomu textu dostala? Co tě na tom textu baví, zajímá?“ A potom se většinou rozvinula diskuze, která vypovídala o závažnosti výběru textu, o možnostech jeho úpravy, o tom, co text interpretovi nabízí.

„Je třeba vědět, co ti umožní text samotný a co zmůžeš ty jako interpret.“ (J. Lhotská)

„Jste ve věku, kdy sáhnete po povídkách a básničkách pro dospělé, přečtete je a rozumíte jim, ale sdělit to dál je ještě něco jiného, je to mnohem těžší! Je to otázka životních a i přednáškových zkušeností.“ (E. Herdová)

Bylo slyšet chválu zdařilé dramaturgie a úpravy textu, ale i jemné výtky, že je potřeba text čtít a svévolně z něj nic nevynechávat, ani si nepřidávat. Obtíž může vzniknout už při výběru textu, který divákovi nepodává ucelenou informaci, ale je úryvkem vytrženým z kontextu.

Hodně se také mluvilo o nadhledu, který by měl přednášející mít a o tom, zda ho ve svém věku vůči některým textům vůbec může mít.

Jana Křenková hledala společně s recitátory způsoby, jak si mohou text znovu oživit, hledat znovu důvod, proč ho přednášejí, tak aby je stále bavilo ho sdělovat divákům.

V průběhu besedy došlo i na jedno praktické cvičení, jak to udělat, aby důležité slovo (zde to bylo slovo „deník“) zaznělo celé, srozumitelně, a text tak zbytečně neztrácel „šťávu“.

plech

BYLI JSME U TOHO

DISKUSNÍ KLUB PRO DOPROVOD RECITÁTORŮ II. A IV. KATEGORIE

Diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a IV. kategorie otevřela tradičně v učebně lesnické školy Ema Zámečnicková. Skoro dvě desítky rodičů a pedagogů se pokusily znovu probrat smrti vystoupení, sdělit si své dojmy a postřehy a zamyslet se i obecněji nad dětským přednesem – co od něj očekáváme, že dětem přinese.

Jakoby lektorka nechala účastníky nahlédnout do práce porotců – nejprve se společně rekapituluje vybraný výstup, je třeba si připomenout osobnost recitátora, téma a příběh textu a pak teprve hodnotit, jestli došlo k předání hlavního sdělení textu. A vycházet přitom z osobních zážitků – zda se nám výstup líbil, zda jsme ho pochopili, poslouchali a vnímali a proč se tak dělo. Zvláště u výkonů problematických nabádala lektorka na schopnost pohlédnout na věc opravdu kriticky – to znamená vidět a nalézat i dobré stránky. V krátkém čase se sice nedostalo na rozbor všech vystoupení, zato se ale nezůstávalo u povrchní povšečnosti. Mluvílo se například o obtížnosti recitování jako první v pořadí, o tom, že od recitátora očekáváme přirozenost a civilní projev, sdělení vlastního prožitku a pochopení textu, jeho poetiky nebo humoru. To se v řadě případů podařilo. Ale u některých recitátorů zaujala diskutující více osobnost přednášče, než text a sdělení, které jen obtížně hledali v paměti. Opakovaně se otevřela i otázka hranice mezi přednesem a divadelním monologem a to nad ztvárněním textu Ivy Procházkové Pět minut před večeří a Sue Townsendarové Tajný deník... Rozhodujícím kritériem přitom nemůže být pouze zvuková stránka, protože i k přednesu patří mimika, posturika (postoj, tělové napětí), gesta. Z hlediska divadelního času se přednes odehrává v přítomném čase, ale vypovídá o něčem, co již máme jako mluvčí zpracované a vyjadřujeme svůj názor na událost sami za sebe, aniž bychom vstupovali do jiné role. V monologu naopak herec vytváří iluzi, že je dramatickou postavou a prožívá děj odehrávající se právě teď. Tomu napomáhají i další prostředky jako je kostým apod. Podle diskutujících bylo ztvárnění textu Pět minut... na hraně těchto žánrů. V případě Tajného deníku usoudili se diskutovalo o funkčnosti použité židle, která pouze ale účelně taktovala jednotlivé deníkové záznamy. Výrazně vyvstala otázka věkové adekvátnosti některých textů vzhledem ke schopnosti porozumění, ale i vlivu na psychiku recitátora. Oproti názoru, že tak vážné texty zabývající se tematikou holocaustu nebo příběhu nevidomé dívky by diskutující svým dětem nenabídla, zazníval jako důležitý argument nadhled recitátora nad textem. Dramaturgický pohled kriticky hodnotil výběr textů (např. Schneider, Žáček). Zatímco krátké texty neumožňují přednášce diváka naladit a zaujmout, plně nabídnout své přednášecké dovednosti, úryvky z rozsáhlejších děl přinášejí problém citlivého výběru a střihu zvláště vzhledem ke kontextu celé knihy, který divák nemusí znát (Pět minut..., E.M.Remarque: Říše snů Gam). Zvláštní kapitolou je kompozice textů, které mají charakter deníku. Zvláště a už téměř mimo společnou diskuzi, protože čas táhnul diskutující za svými svěřenci, se hovořilo o přesvědčivém sdělení textu J. Suchého: Názor

a o kvalitní interpretaci Skácelovy Uspávanky. Mimochodem šlo o jednu z mála básní, které se tak na celostátní přehlídce dostávají do defenzivy. A je úlohou pedagogů, setkávat se s dětmi nad texty, doprovázet je při hledání sdělení a to i v řeči vázané, což je patrně obtížnější a méně populární (tedy lživé). Jenže kam vedou jednoduché a široké cesty? K dalšímu přemýšlení o dětském přednesu pozve Ema Zámečnicková opět v sobotu ve 13.30 a v neděli ve 13.00.

Hrocháček

HRÁLI JSME SI S RECITÁTORY III. KATEGORIE

Ve tři čtvrtě na dvě obsadilo aulu „lesárny“ 14 recitátorů III. kategorie a s nimi Jakub a Jakub, jejich lektori. Zpočátku se ostýchavě shlukují po okrajích prostoru, ale vzápětí začnou prozkoumávat křesní jména svých kolegů a řadit je do abecedního pořádku. (A přitom většina z nich netušila, že mezi přednášenými texty odpoledne zazní i Niklova Pohádka o abecedním pořádku!) Ukázalo se, že Jakubové jsou ve skupině nakonec tři. A později se zjistilo, že jeden z nich je Jakub Vyrovnaný, druhý Jakub Klidný a třetí Jakub Roztržitý, tak už se v nich člověk aspoň trochu vyzná. Abecední pořadí je sice prima věc, ale proč by měli být Adamové pokaždé na začátku? Proto se účastníci dílny seřadili podle jmen svých hrdinů a v tomto pořadí odpoledne také vystoupili. A byli to hrdinové všech druhů včetně Cimrmana, Krtečka a táty. Pak vypukla přehazovaná se slovy. Místností lítala vyartikulovaná gorila, vlak, špendlík, dědeček, větve, jelen, Karkulka, vejce, klíče, traktor, brokolice i umyvadlo. A že to dá zabrat, celá slova dobře je vyslovit, aby doletěla až k adresátovi – a ještě větší dřina je všechna je pochytyat. To pak byli všichni pěknou chvíli utahaní a dávali to najevo. Trochu se osvěžili, když skočili do vody, a to pak jásali radostí. Jenže přišel déšť a vítr, hotová průtrž. A po několika dalších meteorologických změnách se konečně zastavili a navzájem si promasírovali ztuhlé krky a záda. A pak konečně došlo na odhalení pravé povahy Jakubů, zjištění, že Adam je Splašený, zato Natálka je Nápaditá a Petra Usměvavá. Usměvaví ale byli v průběhu dílny všichni a určitě jsou zvědaví, co na ně lektori vymyslí další den.

Hrocháček

RECITÁTOŘI III. KATEGORIE

DNES HRAJÍ...

...je rubrika, ve které si můžete i letos přečíst a zhlédnout leccos o dětech ze souborů, které právě „dnes hrají“. Tuto rubriku hlídají děti paní Blažkové, takže podle jejich postavíček na okrajích stránky rubriku vždy snadno poznáte. Neznamená to však, že je určená pouze dětem - je o dětech, s dětmi, pro děti i dospělé. Najdete tu rozhovory, které děti vedly se svými vedoucími; články, které sami napsaly, plakáty a pohlednice, které vytvořily. Dočtete se o jejich dojmech z přehlídky, o názorech na představení, o zážitcích, které se pro ně staly nezapomenutelnými. Zjistíme, jak se jim v Trutnově bydlí, jak jim chutná, co zrovna řeší a jak se tady vlastně cítí - protože přehlídka je především pro ně - tedy pro vás, děti ze souborů. Moc si to užijte, prožijte a zlomte vaz!!! Váš Břucháček

Takže ještě jednou: dnes hrají...

...DIVADLO VYDÝCHÁNO, ZUŠ LIBEREC

Rozhovor s vedoucí Libuší Hájkovou vedl člen souboru David Rohlíček

JAK SES DOSTALA K DRAMATÁKU?

Když jsem chodila do první třídy ZŠ Na Šumavě v Jablonci nad Nisou (bože, to je dávno), vstoupila do třídy milá a zajímavá paní s loutkou a vyprávěla pomocí loutky o „dramatáku“ a „Liduše“, jmenovala se Jana Vobrubová a já si od ní vzala lísteček s pozvánkou k zápisu a od té doby chodím do „dramatáku“.

KDE VŠUDE JSI UČILA DRAMATÁK?

V Domě dětí v Jablonci n.N., v MŠ Maršovice, ve zvláštní a logopedické MŠ, v Lido-vé škole umění v Jablonci nad Nisou, Domě dětí Vikýř, na Konzervatoři J. Ježka, na Gymnáziu Dr. Randy v primách a jako volitelný předmět ve starších ročnících, ve Svobodné obecné škole v Jablonci n.N. = 1.- 5. ročník soukromé školy hrou, kde jsem učila dramaták ve všech třídách a učila dramatákem jako metodou výuky svou třídu od 1. až do 5. třídy. No a pak třeba na seminářích v Kaplici, v Mělníku, v Praze a jinde pro učitele obecných škol, vedoucí souborů a dalších. A teď jsem tady v ZUŠ v Liberci.

MÁŠ NĚJAKÁ KRITÉRIA, PODLE KTERÝCH VYBÍRÁŠ PŘEDLOHY KE ZPRACOVÁNÍ SOUBOREM?

O tom jsem fakt nikdy nepřemýšlela. Ale uvědomuji si, že zásadní je pro mě skladba lidí v souboru, hledám náměty a témata podle nich a šiju jim tvorbu na tělo.

CO TĚ NA TÉTO PRÁCI BAVÍ NEJVÍC?

Hledání a objevování v tom nejširším slova smyslu. A taky dělání radosti druhým - a tady to jde více směry.

CO TĚ MOTIVOVALO K PRÁCI S DIVADLEM?

Rodina a dětství - jsem nejstarší dítě z velké rodiny a mým úkolem bylo hlídat a bavit mladší.

VYMĚNILA BYS NĚKDY TUHLE PRÁCI ZA JINOU?

Na konci školního roku o tom někdy přemýšlím, hlavně v posledních letech, kdy pracuji ve funkci zástupce ředitele pro tzv. nehu-dební obory (taky pojem ryze úřednický), ale třeba zrovna Dětská scéna v Trutnově mě z toho brzy vyléčí a už o prázdninách kuju pikle na další dramatáckou sezonu.

CO JE TVÝM ŽIVOTNÍM DRAMATÁCKÝM CÍLEM?

Když nemůžu být hvězdou, chci být aspoň světlem, které svítí na cestu druhým.

CO TI DOKÁŽE UDĚLAT OPRAVDU VELIKOU RADOST?

Radost druhých.

První dojmy Divadla Vydýcháno po příjezdu do Trutnova

Obdiv nadpozemského bicyklu technika Domu kultury Josefa Němce

...ZUŠ HLUČÍN

Lenka Jaborská, vedoucí divadelního souboru ze ZUŠ v Hlučíně (město mezi Opavou a Ostravou), přivezla „svůj“ soubor do Trutnova dvěma auty. Řídila bohužel jen jedno z nich, za volantem druhého zasedl „pan dozorce Jenda“. Je to kamarád od paní Lenky. Po zkoušce v kině Vesmír se členů souboru ptám:

Čím je pro vás Lenka jako vedoucí výjimečná?

S ní se můžeme bavit úplně o všem - ví o nás všechno, je to i kámoška.

Dramaták je celý výjimečný, protože většinou, co se tak doslýchám, že se dělá v dramatácích, tak to my neděláme - jestli to tak můžu říct. Věnujeme se trochu jiným věcem. Většina dramatáků asi hraje divadla, jakože třeba si řeknou, že si zahrajou Šípkovou Růženku a zahrajou Šípkovou Růženku - dají si scénáře a tak, ale my prostě děláme všechno možné. Máme třeba pěvecký sbor, je to spíš dramatický pěvecký sbor - všichni tam neumí zpívat, ale je to spíš o rytmu, o výrazu, pro radost.

Co je u Lenky důležité?

Ona má úplně hrozně moc energie a pořád má dobrou náladu.

Já třeba na ní obdivuju to, že vlastně učí ještě na jiných školách, a když přijde, tak pořád má v tom dramatáku dobrou náladu. Má strašně moc energie a nápadů.

A co by mohla ještě trochu zlepšit?

Někdy je až moc akční. Ona to myslí dobře a my nevíme, co ona po nás vlastně chce. Někdy už prostě nemůžeme.

A co čekáte, že se bude dít tady?

Výlety. My právě nevíme, jsme plni očekávání. Koupat se, na zmrzku a uvidíme spoustu představení.

Soubor ZUŠ Hlučín po zkoušce

Obrazy z Gothamu

...ZUŠ P. KALETY, ČESKÝ TĚŠÍN

Sára a Martina, herečky představení „O hodné Sáře, líné Pepině a spravedlivé čarodějnici“, a vše, co se jim vybaví při vzpomínce na cestu z Těšína do Trutnova:

Naše cesta sem

- Andrzej - krávy - (napodobuje zvuk krávy) - Andrzej z toho nemohl, ten se tak divně chechtal - zábava - písničky - zpívaly jsme Kozla od Nohavicy - pouštěly jsme si uklidňující písničky, které Pepu neuklidnily - vykládaly jsme si vtipy - první vtip: jsou tři blondýnky na ostrově, ta jedna chytne zlatou ryбку a ta řekne, že jim splní tři přání každé - ta první řekne - chtěla bych loď, abych odtud mohla odplout - ryбка jí dá loď a ona odpluje - ta druhá řekne: chtěla bych most, abych odtud mohla odejít - má most a odejde - a ta třetí tak přemýšlí a řekne - co já tu sama, ať jsou obě zpátky - druhý vtip: paní učitelka se ptá dětí ve třídě: co dává kráva? Mléčko, říkají děti. A co nám dává slepice? Vajíčka, křičí děti. Paní učitelka si všimne, že Pepiček nic neříká, tak se zeptá: Pepičku, co nám dává husa? Sádlo, řekne Pepiček. Ona: no, hm, a dává nám ještě něco kromě sádla? Sádlo. No a kromě toho sádla, něco jiného? Sádlo! No dobře, tak na čem spí maminka? Na posteli. A čím se přikrývá? Dekou. A na čem spí tatínek? Na balkóně. No dobře, tak na čem spíš ty? Na posteli. A čím se přikrýváš? Peřinou. A co je v té peřině? Peří. Tak co nám dává husa? Sádlo.

A máme v plánu tady hodně lidí poznat!!!

Portrét vedoucího souboru
autor Martina Zajacová

Vánek našeho speltáblíku, aneb veselá historie
x natáčení

Když si to ujasním, tak to naše představení vzniklo vlastně náhodou. Pepa (táta učitel) nám dal úkol vymyslet situaci či příběh a následně jej pak zahrát. Napadla mě pohádka. Podobná Popelce, ale místo prince jsem do ní umístila hodnou jeřábku, která potrestala a dobro odměnila. Popelka nebude pracovat pouze doma, nýbrž i u jeřáby poté co ji matka vyžene do světa a bude za to odměněna. Pak jsme vše se Sárkou propracovaly a zahrály před Pepou. Doma se pohádka líbila natolik, že se rozhodli nad ní popracovat. Přidali jsme několik rolí, rozdělili jsme charaktery, Pepa nám pomohl sepsat scénář, se Sárkou jsme popřítily potřebné rekvizity a kostýmy (včetně mamincových bot, které dodnes sbírá a sestřičné čelenky na hlavě se krásně vajíčkem psí uši). A dokonce jsme složily texty k písničkám, ke kterým nám Pepa náš druhý Maxxort skomponoval melodii. Z malinkatého představení se stal hotový spektakl. Začali jsme zkoušet. Dálo se to texty než jsme si myslely, protože 8 rolí na 2 herečky je přesně trošičku moc. Ale horší bylo zahrát dvě rozdílné vypravěčky, protože se Sárkou jsme si vždy dobře rozuměly a nikdy jsme se nebsadily. Měla jsem co dělat, když jsem hrála macechu neustále řívou po Sáře. Nakonec to ale pro nás, dvě zkušené herečky nebyl velký problém. Představení se rozvíjelo rychlostí světla až bylo konečně připraveno ukázat se před houlel dětských baců.

latěch tvářiček. Jako první jsme hrály v jisté pizzerii a samozřejmě se to neobešlo bez rody trapasu. Během předehry jsme nás nedobehly na scénu a úvodní písničku jsme xpraly od zoloviny slouky. Při jedné scéně, kdy se jeřá-

baba přetěbová do xvrátek se xtrvátka čelenky s ušima a já jsem jen xmatere pobíhala po scéně a hledající uši jsem vykaštrala text. Potlesky od baculatého publika jsme se ale přesně dočkali. A pak už jsme hrály jedno představení za druhým. Na velké urně, kterého jsme se dočkali si můžeme všichni. Spolupráce s jistou jsme pracovali: měla pro hru velký význam a právě soutěž „Dětská scéna“ nám pomohla si to uvědomit. Samotná účast pro nás byla velkou ctí. Naučily jsme se také nové pravidlo. Pokud se během představení stane nějaká nehoda nebo nečekaná situace, musíme to vstoupit do děje. Například v Ostravě jsem si nejspíš povšimla o red'opirené cedule, s erbem Ostravy. Když Sára procházela městem a vesnicemi aby našla práci, popsala jsem a probíhala jsem s ní kolem Sary. To ihned pochopila a přidala větu: „A když prošla Ostravou narazila na malou chotku...“ I přesto, že jsme obě popletly poslední písničku a při sestupu z jeviště jsme měli málem spadly na nás byl Pepa hrdý a radost, kterou jsme měli z našeho postupu nelze popsat. A myslím, že jsme si to rádi xasloužili. Všichni jsme si to xasloužili a i když se toto představení jednou uschová do skatully, tak budu vždy vděčná za to, že jsem mohla s lidmi, jako je nejtypičtější Pepa a malinkatá sára pracovat!!!

Martina Zajacová

Sára a Martina
z Těšína se svou
trutnovskou
průvodkyní Káťou
Faltovou

HRÁLI JSME SI S...

RECITÁTORY II. KATEGORIE

Jedl jsi někdy slimáky? Moje sestřenka jo!

Recitátoři druhé kategorie na prvním setkání se svými lektory Jitkou a Pepou zápolili se jmény. Sousedka napravo se jmenuje Anna a ráda jezdí na svém koni. Já jsem Jirka a mám rád klavír. Jsem Vendula a mám ráda skoro všechno. Pepa rád spí. Vendula jí ráda kuře, Anča špenát a Vítek fialové knedlíky. Upír sežral osobu, která má ráda palačinky. Která osoba jezdí ráda vlakem? A ty máš rád elektriku nebo elektroniku? Popletl jsem to? Promiňte... Nemůžu to všechno udržet v hlavě, když kolem mne poletují 3 míče, do toho někdo skáče, jiný tleská a další křičí: játra! A aby toho nebylo málo, nakonec sní žába všechny komáry a farmář? Co mu zbývá? Jde na slimáky! Nedivte se, že je z toho pisálek celý popletený.

S recitátory druhé kategorie pobyl Chropáček

Lepší je trpaslík nežli premiér

Večerní dílna začíná slibně. V království žijí poddaní, měšťané, šlechta a král. A všichni se samozřejmě snaží dostat na nejvyšší post v království. Jenže to by čas od času neměla vypuknout revoluce, ve které jak král, tak chudší boří sandálky do bláta a utíkají se zachránit. „Pojď na poddanýho!“ „Lásko, tady...“ „Já jako nejvyšší měšťan vám teď prikazuji...“ „Vocas, seš nejnižší!“ A míč lítá sem a tam a kolo štěstí zastaví až další hra. Jelikož se za chvíli setmí, z lesoparku vylézají obři, trpaslíci, čarodějové. A ty tři rody se spolu někdy střetly a bojovaly spolu. Tedy – přetahovaly ty z jiných rodů do toho svého. Kdo může na koho a kdo koho sežere? Trpaslík na čaroděje, čaroděj na obra, obr na trpaslíka? Šestadvacet dětí se proměňuje tak rychle, že se lektori nestačí divit. A to ještě nevědí, jaké bizarní příběhy jim závěr dílny přichystá... Klik klik! – je vlastně posílání impulsu po kruhu, ale kliká fotoaparát, kterým se recitátoři navzájem bleskově fotí. Mezi fotografujícími se sem tam objeví i prasečí kvik. Lektori srší energií, hlavně Jitka se někdy zjeví i půl metru nad zemí. Při pohybově-zvukových kreacích kolemjdoucí spatří modelky na světovém modelingu, slony, křečky a dokonce i oživlou vodu. Po pantomimickém podáváníí předmětů po kruhu přichází touž cestou vyprávění příběhu: „Byl jednou jeden král, jmenoval se Pepín a byl velice zapomnětlivý. Jednou za ním přišel Paroubek...“ Jak tento příběh dopadl, to Břucháček už raději neslyšel, ale zachytil, jak lektori stanovují přísnější pravidla pro improvizované vyprávění (nic vulgárního, žádné existující postavy, každý připojuje jen jedno slovo a poslouchá vyprávění ostatních!). Nic naplat – vymyslet dobrý příběh není nic lehkého. Aby naši premiéři, ministři a prezidenti děti v příbězích už netrápili, to vám přeje

Břucháček

RECITÁTORY IV. KATEGORIE

První setkání recitátorů IV. kategorie se – jak jinak – neslo v duchu seznamování. Lektorky Hanka a Míša s ním začaly hned před vchodem Lesnické školy. Všechny přítomné požádaly, aby si stoupli do kruhu a pouze očním kontaktem si vybrali svého partnera do dvojice. Dalším úkolem bylo dobře se navzájem poznat, co nejvíce toho o sobě navzájem zjistit a také vybrat si společně nějakou svou oblíbenou dvojici hrdinů. Vzápětí se mezi recitátory rozproudil hovor a zároveň se vyrazilo na cestu do hlubin, či spíše výšin, parku.

Po příchodu na příhodnou loučku představovaly jednotlivé dvojice pomocí hádanek, písniček či scének svoje hrdiny ostatním. Objevily se nejen staré známé dvojky jako třeba Bob a Bobek, Mach a Šebestová, Pejsek a Kočička a další, ale třeba i Bořek stavitel se svou věrnou mícháčkou.

Opravdu dobrému zapamatování všech jmen jistě posloužila závěrečná hra na Monstrum. To se rozvážným krokem blížilo ke své oběti, kterou mohl zachránit jen ten, kdo vyslyšel její upřený prosebný pohled a vykřikl správně její jméno.

Druhé setkání recitátorů IV. kategorie s lektorkami Míšou a Hankou bylo poznamenáno večerní únavou a možná i pohodlností po horkém dnu. Práce v dílně byla zaměřena na budování partnerské citlivosti recitátorů a její součástí byl i originální způsob rozlosování pořadí pro zítřejší recitační vystoupení. Je to jednoduché – chameleon recituje po delfínovi, beruška jde druhá, první vystupuje andulka a poslední bude želvička.

Hlavní náplní dílny byla snaha pokusit se vyjádřit gestem, pohybem a zvukem výrazné emoce, naladit se na sebe v kruhu a pokusit se shodnout na výběru emoce (ze tří předem připravených) a okamžiku jejího projevu. Po dlouhém přemýšlení padla volba na hysterii, nudu a překvapení a gesta pro ně byla nalezena hned. Shodnout se společně na volbě emoce a okamžiku provedení se podařilo jen zčásti. Není ještě všem dnům konec a je možné se k tomuto úkolu ještě vrátit.

Mezi hry, které směřovaly k vzájemnému vnímání a porozumění, patřila např. hra bomba-štíť, gordický uzel, majáky a také příprava živých obrazů vyjadřujících pocit z příjezdu do Trutnova.

Míša s Hankou nezapomněla ani připomenout texty, se kterými recitátoři přijeli – ale v jiném kontextu a s novou motivací. Při přednesu textu dostal každý, kdo byl ochoten spolupracovat, určenou činnost, kterou při recitaci textu musel vykonávat. Dělat kliky, sníst banán, přenosit hromádku dřeva, skákat panáka. Vznikaly tak nové neotřelé kontexty a zajímavé cviky plné smíchu.

V devět se recitátoři rozcházeli v tichém rozhovoru a zjevně unaveni. Přejme jim sladký spánek před vystoupením pro diváky a nám všem nižší teplotu vzduchu.

Plecháček a Chropáček

TEXTOVÁ PŘEDLOHA K VYSTOUPENÍM SOUBORŮ

JULES JOUY - LAVIČKY NA PROMENÁDĚ

MONOLOG V PRÓZE VYPRÁVĚNÝ
COQUELINEM MLADŠÍM V COMÉDIE-FRAÇAISE

Promenáda stíněná staletými jilmy, jež vroubí příkopy v Bréthisy, městečku o dvanácti stech duší v départementu Meurthe et Loire, je nápadná tím, že na ní není absolutně žádná lavička.

Podám vám vysvětlení tohoto podivného nedostatku:

Roku 1842 si Bréthisané, kteří se chodili po večerech na promenádu nadýchat vzduchu, stěžovali starostovi, že si při neexistenci laviček musejí sedat na okraj příkopů, ba co dím, do trávy, a že tak chytanou nastuzení... a jiné věci; a dodávali, že je nedůstojné města takového významu, jako je Bréthisy, mít promenádu bez laviček.

Což bylo podotknutí, zajisté uznáte, sdostatek oprávněné.

Starosta svolal svou obecní radu a vyložil jí situaci.

Obecní rada byla zaražena a přela se hodinu, leč nadarmo, hledajíc řešení, které by uspokojilo přání denních návštěvníků promenády, aby se mohli posadit jinam než do trávy.

- To je úplně jednoduché, řekl zčistajasna protřelý radní, což abychom tam postavili lavičky?

- Vida, to je nápad! odpoví jednohlasně starosta a jeho obecní rada, jež aklaťmá odhlasuje návrh protřelého radního.

Za týden se osm nádherných laviček, zeleně natřených, postavilo obdivu dvanácti set duší z Bréthisy. Avšak osm laviček pro dvanáct set... ehm, duší, to je málo. Prozíravá správa však, aby předešla nepořádkům, dala každému Bréthisanovi malý lístek, který ho opravňoval posedět dvě minuty na každé lavičce a uvolnit pak místo dalšímu. Všichni se tak mohli posadit.

Naneštěstí nádherná zeleň, kterou lavičky byly natřeny, nebyla ještě zaschlá; takže večer, když se Bréthisané svlékali, aby se uložili do postele, zjistili, že jejich oděvy byly pokryty zelení, kterou se snažili, leč nadarmo, odstranit. Padly na to všechny lahvičky benzínu, jež se podařilo v Bréthisy najít, avšak zbytečně: dvanáct set duší si muselo zaplatit nové oděvy.

Postěžovaly si starostovi ten svolal svou obecní radu vyložil jí situaci. Obecní rada byla zaražena a přela se hodinu, leč nadarmo; hledajíc řešení, jak Bréthisanům zabránit usedat na lavičky na promenádě.

- To je úplně jednoduché, řekl zčistajasna protřelý radní, což abychom na ně napsali: **Zákaz sedání?**

- Vida, to je nápad! odpoví jednohlasně starosta a jeho obecní rada, jež aklaťmá odhlasuje návrh protřelého radního.

Starosta si povolá malíře písma a nařídí mu, aby na opěradlo každé lavičky napsal odhlasovaný text: **Zákaz sedání.**

Bréthisané poslouchají po tři měsíce příkaz úřadu, avšak po uplynutí této doby upozorní starosta, že je zcela zbytečné mít lavičky, když není možné si na ně sednout.

Což bylo podotknutí, zajisté uznáte, sdostatek oprávněné.

Starosta svolal obecní radu a vyložil jí situaci.

Obecní rada byla zaražena a přela se hodinu, leč nadarmo, hledajíc řešení, jak vyzvat Bréthisany, aby se posadili na lavičky na promenádě.

- To je úplně jednoduché, řekl zčista-

jasna protřelý radní, což abychom na ně napsali: **Lavičky k sezení?**

- Vida, to je nápad! odpoví jednohlasně starosta a jeho obecní rada, jež aklaťmá odhlasuje návrh protřelého radního.

Starosta si opět povolá malíře písma, nařídí mu, aby smazal předchozí nápis a nahradil ho novým: **Lavičky k sezení** krásnými žlutými písmeny.

Navečer se Bréthisané posadí; avšak když se svlékali, aby se uložili do postele, zjistili, že mají na zádech žlutá písmena, která se snažili, leč nadarmo, odstranit. Padly na to všechny lahvičky benzínu, jež se podařilo v Bréthisy najít, avšak zbytečně. Dvanáct set duší si muselo znovu zaplatit nové oděvy.

Postěžovaly si starostovi, ten svolal svou obecní radu vyložil jí situaci. Obecní rada byla zaražena a přela se hodinu, leč nadarmo, hledajíc řešení, jak dát Bréthisanům na srozuměnou, že když písmo není zaschlé, nesmějí si sedat na lavičky na promenádě.

- To je úplně jednoduché, řekl zčistajasna protřelý radní, což abychom na ně napsali: **než si sednete počkejte, až malba zaschne?**

- Vida, to je nápad! odpoví jednohlasně starosta a jeho obecní rada, jež aklaťmá odhlasuje návrh protřelého radního.

Starosta si znovu povolá malíře písma, nařídí mu, aby smazal předchozí nápis a nahradil ho novým: **Než si sednete, počkejte, až malba zaschne.**

Bréthisané čekají tři měsíce; avšak po uplynutí této doby upozorní starosta, že nápis se stává zbytečným, protože barva už je pravděpodobně suchá.

Což bylo podotknutí, zajisté uznáte, sdostatek oprávněné

Starosta svolá svou obecní radu a vyložil jí situaci.

Obecní rada byla zaražena a přela se hodinu, leč nadarmo, hledajíc řešení, jak dát Bréthisanům na srozuměnou, že barva už je suchá, takže si již nadále mohou sedat na lavičky na promenádě.

- To je úplně jednoduché, řekl zčistajasna protřelý radní, což abychom na ně napsali: **Možno se posadit, barva je suchá?**

- Vida, to je nápad! odpoví jednohlasně starosta a jeho obecní rada, jež aklaťmá odhlasuje návrh protřelého radního.

Starosta si opět povolá malíře písma, nařídí mu, aby smazal předchozí nápis a nahradil ho novým: **Možno se posadit, barva je suchá** velkými bílými písmeny.

Navečer se Bréthisané posadí; avšak když se svlékali, aby se uložili do postele, zjistili, že mají na zádech bílá písmena. Nové pokusy, zcela marné, o vyčištění a nové kupování nových šatů u několika krejčích ve městě, kteří s nabytým jménem odejdou do důchodu.

Postěžují si starostovi - ne krejčím, ale Bréthisané -, ten svolá svou obecní radu a vyložil jí situaci. Obecní rada je zaražena a pře se hodinu, až nakonec na návrh protřelého radního odhlasuje tento výnos:

„Obecní rada v Bréthisy, uváživši, že: Bréthisané se vždycky zamažou, ať malba je nebo není suchá, kdykoli se posadí na lavičky na promenádě; se usnáší: Článek první, poslední a jediný. Lavičky na promenádě v Bréthisy se ruší.“

Proto tedy na promenádě v Bréthisy nejsou lavičky.

ANKETA

Dnes jsme se ptali... dospělých:
Na kterého svého vedoucího nejčastěji vzpomínáš a proč?

Nejvíce vzpomínám na svou první učitelku, paní Polákovou, nejen proto, že byla první, ale hlavně proto, že ačkoliv to byla už starší paní, prosazovala už tehdy moderní metody. (Dana)

Na naši Jiřinku Š. – protože jsme ji zájímali. Nejen jak hraje divadlo, ale i jak se nám daří a nedaří. Protože to je pro život důležitější než divadlo. (Hana)

Vzpomínám na svoji vlastní matku, která na se dramataku vždycky proměnila v kamarádku – kromě jednoho případu. Na dávné mezikrajové přehlídce celý soubor při metodické ukázce pro lektorský sbor nutila vymýšlet metafory. Byla nervózní, my jsme byli unavení a lektorský sbor se na nás mračil. Byla to hrůza, dodneška se mi o tom zdá! (Iva)

Nejčastěji vzpomínám na vedoucího katedry. Pokaždé, když mířím do knihovny abych vylovil předlohu pro některou ze svých dramatických skupin. Lovím v paměti útržky vzpomínek z dějin dětské literatury a nepřestává mě fascinovat jeho encyklopedický záběr. (Lukáš)

...dětí:
Čím je tvůj vedoucí zvláštní, jedinečný?

Je děsná puntičkářka. (Ondra, IV. kat.)

Není to úča, ale je to kámoš. Dá se s ní bavit o všem. (Soubor Vydýcháno)

Tím, že to s náma vydrží. (Soubor KUK!)

VÍTEJTE V MATRIXU!

Tato rubrika se bude snažit představovat divadlo – a zejména dětské – na internetu. Bude se zabývat divadelními servery a webovými stránkami souborů, hrajících na letošní dětské scéně v Trutnově, ale pří-

padně i dalších dětských divadel, jejichž stránky nás něčím zaujmou. Pokud byste se sami znali adresy zajímavých stránek, neváhejte a zastavte kteréhokoliv redaktora a oslovte ho, případně vhodte lístek s adresou do některé z redakčních schránek.

Ze všeho nejdříve navštivte internetové stránky <http://www.drama.cz>, základní server pro všechny, kteří se zabývají dramatickou výchovou.

Na těchto stránkách si můžete přečíst o občanském sdružení pro tvorbu dramatu a o historii české dramatické výchovy, najít si osnovy dramatické výchovy a programy různých divadelních přehlídek, objednat si některá divadelní periodika, nalézt tipy na odbornou literaturu, seznámit se s vysokými školami v oboru a jinými institucemi a zaregistrovat se do některých vzdělávacích programů. Návštěva těchto stránek stojí za to a měl by je znát každý, kdo se pohybuje v divadelních vodách.

Chropáček a Tchořáček

POZNÁTE JE?

PŘEDSTAVUJEME LEKTORY PRO RECITÁTORY A JEJICH DOPROVOD

???

Zeptali jsme se jich kdy naposledy veřejně recitovali a co, nebo nám mohli říct své oblíbené verše. Odpovědi jsme však záměrně pomíchali. Zkuste si tedy sami najít svého lektora či porotce a přiřadit k němu správnou odpověď! Své tipy si zkontrolujte v čísle 2 Deníku Dětské scény.

A

Jana Křenková: 2.5. 2007 v Divadelním klubu Osma na Praze 8 na Poetickém večeru na téma láska. Byl to Nesmrtelný příběh od Jiřího Kratochvíla.

B

Josef Rosen: W. Shakespeare – Macbeth: „Zítra a zítra, zítra, zítra, zítra, tak ze dne na den jeden po druhém, se sunou dny do konce letopisu. A včerejšky nám bláznům svítily na cestu k prachu...”

C

Eliška Herdová: V září 2004 v J. Hradci Vulgarismus od P.Rúta: „Smrklo se. V očích tvých se luna zrcadlí. Umlkl kolibřík. Dvě slzy vypadly. Smrklo se v očích tvých. A luna si to sere k ránu.”

D

Zuzana Jirsová: Jsou tomu právě dva roky, co jsem spolu se svými studenty nabídla divákům verše Marie de France v lyricko epické básni Bisklavret.

E

Jiřina Lhotská: Autorem mých oblíbených veršů je Václav Kužel z Nebužel, jehož naivní veršíky jsem s potěšením sbírala. Třeba: „Stojí v poli strašák, nebojme se, avšak”

F

Jana Procházková: Před 10lety se ZUŠ Vodňany hudebně-recitační pásmo zvané Portugalské sonety.

G

Ema Zámečníková: Asi před 4 lety v pořadu Třeštění učitelů. Bella Achmadulinová - dvě básně Pardál a Dva gepardi.

H

Jiří Pokorný: Naposled jsem ve společnosti asi 10ti lidí recitoval své oblíbené: „Šla babička kolem lesa, potkala tam Herodesa. Herodes byl ukrutný strčil bábu do putny.”

I

Jitka Říčařová: Malý princ: „Květiny si velmi odporují. Měl jsem pod jejími chabými lstmi vytušit něžnost. Neměl jsem myslím nikdy utéci. Ale byl jsem příliš mladý na to, abych ji dovedl mít rád.”

NAJDĚTE PĚT ROZDÍLŮ

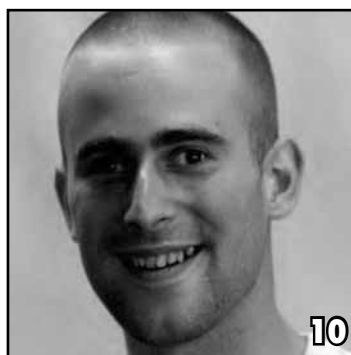
Tyto obrázky jsou stejné jen zdánlivě. Liší se v pěti věcech. Objevte je?

POZOR SOUTĚŽ - KOMIKS

Chcete-li si snámi hrát, můžete vymyslet svůj vlastní komiks. Je jedno, zda jste dítě a nebo dospělý, hlavně, že vládnete fantazií. Stačí doplnit chybějící text do bublin nad postavami. Komiks má celkem 4 repliky. Své návrhy vhažujte do redakční schránky v „lesárně“, „národáku“ a nebo v kině. Repliky označte 1 - 4. Co za to? Vaše publicita! Nejlepší návrhy otiskneme v příštích číslech!

10

J

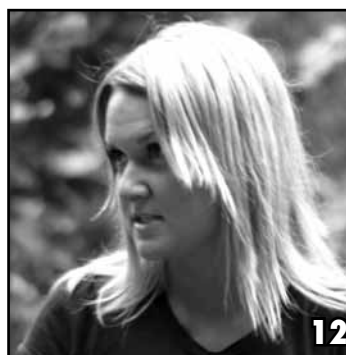
Jakub Šebesta: Petr Bezruč: „Za temným oknem, v květníku sivém, hrubý a špičatý, mračil se kaktus.“

11

K

Hana Vrbová: Hugo Ball- Karavane: „Jolifanto Jolifanto. Bambla o falli bambla grossiga.“

12

L

Michaela Žučková: Letos v lednu na společenském setkání báseň od Azize Dzbandasního – Pokoj v horečce.

13

M

Jakub Stárek: Asi před rokem, William Blake – Písně nevinnosti: „Pískám já si údolím, pískám já si do kroku. S úsměvem mě poprosí malý chlapec na mraku...“

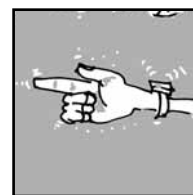
PŘÍMO Z VÝHNĚ

Chropáček se velice omlouvá všem recitátorům, kteří vystupovali na krajské přehlídce v Ostrově, za to, že mezi udělená čestná uznání šotci přidali jedno navíc. Šotek už dostal přes prsty a kaje se.

Všichni kromě Chropáčka našli vedle kontejneru Medvěda. Věnovali ho Čmáráčkovi, který s ním pod hlavou v pátek v poledne usnul. V sobotu vezme Chechtáček Medvěda na výlet a možná i na výstavu.

MILÁ THALI!

Mám měnit hlas na každého ze sedmi trpaslíků?

Simonka, 11let
Rozhodně! Když je miluješ, není co řešit! Ou já!

Chci vyhrát a na každého z porotců něco mám. Jak mám postupovat dál?

Aleš, 14 let
Nejdříve si svá obvinění logicky uspořádá a provede dramaturgický výběr. Ponech pouze ta, u nichž ti automaticky naskakuje představový film. Nejlepší špeky nech na konec, ať máš kam jít s gradací. Zmanipuluj losování, abys recitoval jako poslední. Pak už je vše pouze na Tobě. Nespěchej, dýchej a artikuluj. Držím Ti palce, napiš, jak to dopadlo.

Thali

DNEŠNÍ PROGRAM

SOBOTA – 16.6.2007

8.00 - 8.45	dílny pro recitátory II., III. a IV. kategorie
9.00 - 12.00	vystoupení recitátorů IV. kategorie
9.00 - 13.30	semináře pro dospělé
13.30 - 15.00	beseda lektorského sboru s recitátory IV. kat. a jejich doprovodem
	diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kat.
	dílny pro recitátory II. a III. kategorie
15.30 - 15.45	zahájení přehlídky souborů
15.45 - 17.00	1. blok vystoupení souborů
	O Gothamských , ZUŠ Hlučín
	Lavičky na promenádě , soubor Divadla Vydýcháno, ZUŠ Liberec
	O hodné Sáře, líné Pepině a spravedlivé čarodějnici , ZUŠ P. Kalety, Český Těšín
17.15 - 18.15	diskusní kluby seminaristů
17.30 - 19.00	dětský diskusní klub pro děti ze souborů vystupujících v 1. bloku
17.45 - 18.30	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 1. bloku
19.30 - 21.00	seminář k inscenacím 1. bloku
19.30 - 21.30	večerní program pro recitátory

deník nejčtenější zpravodajské noviny
...moje noviny

www.krkonosky.denik.cz/ds

BLAŽKOVÁ - DÍL 2. - PLÁČ

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 1.

Redakce: Eva Brhelová, Iva Dvořáková, Lukáš Horáček, Terezie Pecharová, Vojtěch Dvořák, Michal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka – 16.6. 2007 v 3.15. Vychází 17.6.2007 v 11.00 . Náklad – 350 ks.